

BAREM PROFIL UMANIST

Nr.	Itemul	Variante acceptabile	Specificări	Punctaj total
1	Propune un sinonim contextual pentru cuvântul elegantă din enunțul: <i>M-am întrebat în sinea mea care era sensul acestei elegante la o femeie atât de bătrână</i> , argumentându-ți alegerea într-un enunț.	Se va accepta oricare dintre sinonimele contextuale: <i>delicatețe, grație, distincție, finețe, subtilitate</i> etc. Enunțul va fi construit corect (raționament și exemplu/referință), iar argumentarea va fi plauzibilă, ancorată în context. N.B. În cazul argumentării plauzibile a altui sinonim, verificatorul îl va accepta, împreună cu argumentarea.	1+2 1 punct pentru propunerea unui sinonim adecvat. 2 puncte pentru enunțul argumentativ construit corect (1) și referința la text (1). N.B. Se va acorda doar 1 punct dacă lipsește referința la text sau dacă enunțul nu are caracter argumentativ.	3 puncte
2	Ilustrează, în câte un enunț propriu, sensurile definite ale cuvintelor evidențiate.	Se vor accepta enunțuri proprii, care ilustrează sensul definit: a surprinde – a prinde pe cineva pe neașteptate asupra unui fapt; memorie – amintire pe care posteritatea o păstrează oamenilor iluștri sau evenimentelor de seamă.	2+2 Câte 2 puncte pentru fiecare enunț propriu corect.	4 puncte
3	Alcătuiește câte un enunț dezvoltat cu următoarele expresii: <i>a face pe cineva om;</i> <i>a avea viitor.</i>	Se vor accepta enunțuri dezvoltate, construite corect și logic, în care se includ expresiile date: <i>a face pe cineva om</i> = a instrui pe cineva, dezvoltându-i însușirile. <i>a avea viitor</i> = a avea șanse de succes într-o acțiune; a-l aștepta o carieră plină de succes.	2+2 Câte 2 puncte (1+1) pentru fiecare enunț care include o expresie dată. Câte 2 puncte (1+1) pentru fiecare enunț dezvoltat, construit corect și logic.	4 puncte
4	Schițează, în text coerent de 11-12 rânduri, portretul moral al personajului Maria, având în vedere:	Se va accepta un răspuns în care: - este stabilit tipul uman reprezentat de personaj (femeia inteligentă, cultivată; intelectualul dedicat valorilor; învățătorul/profesorul; mentorul/îndrumătorul etc.) - sunt identificate și comentate explicit, nuanțat oricare dintre trăsăturile morale, deduse din text	1+2+4+2+1 1 punct pentru stabilirea tipului uman. 2 puncte (1+1) pentru numirea corectă a trăsăturilor morale. 4 puncte (2+2) pentru comentarea explicită (1) și nuanțată (1) a trăsăturilor identificate.	10 puncte

	a) identificarea tipului uman pe care îl reprezintă; b) comentarea a două trăsături morale, ilustrate cu exemple potrivite.	(integritate morală, devotament, onestitate, luciditate, echilibru, sensibilitate artistică, înțelepciune etc.); - trăsăturile morale sunt ilustrate prin câte un exemplu potrivit din fragment.	2 puncte (1+1) pentru ilustrarea trăsăturilor cu exemple concludente din text. 1 punct pentru coerența textului.	
5	Comentează, în text coerent de 6-7 rânduri, sugestia contextuală a unei figuri de stil din secvența subliniată (rescrie și numește figura de stil).	Se va accepta un răspuns în care: - este rescrisă complet figura de stil; - este nominalizată figura de stil: epitet, enumerație, inversiune etc.; - este relevată sugestia contextuală a figurii de stil.	1+1+3 1 punct pentru rescrierea completă a figurii de stil. 1 punct pentru nominalizarea corectă a figurii de stil. 3 puncte pentru comentarea adecvată, nuanțată și cuprinzătoare a sugestiei contextuale. (Se vor acorda doar <i>2 puncte</i> pentru comentarea corectă, dar incompletă a sugestiei contextuale și doar <i>1 punct</i> pentru formularea unor semnificații vagi, fără susținere textuală.)	5 puncte
6	Determină, în text coerent de 5-6 rânduri, atitudinea personajului-narator față de Maria, exemplificând cu un citat din fragmentul propus.	Se va accepta un răspuns în care: - este determinată atitudinea personajului-narator: manifestă respect, recunoștință, admirație, interes, curiozitate, amabilitate etc.); - este selectat un citat care confirmă atitudinea relevantă.	1+1+1 1 punct pentru determinarea atitudinii (care este numită cu un cuvânt; nu se vor accepta răspunsuri de tipul – „o atitudine bună” etc.). 1 punct pentru un citat potrivit cerinței. 1 punct pentru coerența textului.	3 puncte
7	Analizează, în spațiul rezervat, motivul literar al lecturii în textul dat, în raport cu același motiv dintr-un alt text din literatura română (numește textul și	Se va accepta un răspuns în care: - este relevată semnificația motivului literar al lecturii în textul dat; - este consemnat un reper textual concret; - este reperat un indiciu/un exemplu din text, prin care se accentuează/exprimă acest motiv; - este ales adecvat textul de referință;	3+2+2+1 3 puncte pentru relevarea semnificației motivului literar al lecturii în textul analizat: 2 puncte pentru o analiză pertinentă și nuanțată, corelată cu fragmentul. (Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru semnificații formulate vag și comentate superficial.) <i>1 punct</i> pentru	8 puncte

	autorul, citează/prezintă o situație din textul ales).	- este interpretat același motiv în textul ales; - este citat/prezentat un exemplu relevant.	consemnarea reperului textual: procedeu artistic, indiciu/exemplu/secvență care evidențiază prezența motivului. 2 puncte pentru referința exactă la textul ales pentru comparație: menționarea corectă a titlului (1 punct) și a numelui autorului (1 punct). 2 puncte pentru interpretarea motivului în textul ales prin dovezi concrete, relevante. (Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru o dovadă aproximativă, un exemplu evaziv din textul ales.) 1 punct pentru citarea/prezentarea unei situații concrete din textul ales pentru comparație/raportare.	
8	Formulează două argumente, fiecare susținut de un exemplu relevant, care demonstrează apartenența textului la genul epic.	Se va accepta un răspuns care conține: - două argumente pentru a demonstra apartenența textului la genul epic (narator, perspectivă narativă, acțiune, personaj; relația dintre personaje, fir narativ/evenimente narate, coordonate temporale și spațiale etc.); - două secvențe ilustrative din text.	2+2 Câte 1 punct pentru fiecare argument formulat corect. Câte 1 punct pentru fiecare exemplu plauzibil din text. Se vor acorda 0 puncte pentru exemplu fără raționament.	4 puncte
9	Exprimă, în spațiul rezervat, un punct de vedere despre rolul monumentelor istorice în cunoașterea trecutului, oferind un exemplu relevant.	Se va accepta un răspuns în care: - este formulat un punct de vedere referitor la problema enunțată; - este prezentat un argument care susține punctul de vedere; - este oferit un exemplu de monument istoric; - este explicat modul în care exemplul oferit contribuie la cunoașterea trecutului.	1+1+1+1 1 punct pentru formularea clară a unui punct de vedere referitor la problema enunțată. 1 punct pentru prezentarea unui argument care susține punctul de vedere. 1 punct pentru un exemplu de monument istoric. 1 punct pentru relevarea contribuției exemplului la cunoașterea trecutului.	4 puncte
10	Numește un personaj din literatura română,	Se va accepta un răspuns în care:	1+1+2 1 punct pentru indicarea personajului.	4 puncte

	(altul decât cel din fragmentul analizat), despre care poți afirma că este o parteneră/un partener ideală/ideal de conversație , susținându-ți opinia prin două argumente, în spațiul rezervat.	- sunt indicate titlul textului, autorul și numele personajul ales; - este formulată explicit opinia, prin argumente valide.	1 punct pentru titlul textului și numele autorului. Câte 1 punct pentru fiecare argument valid elaborat.	
11	Scrie, în spațiul rezervat, un anunț, valorificând datele legendei: „Te numești Cătălin/ Cătălina Popescu. Studiezi la Liceul Teoretic „Marin Preda” din orașul Râșcani. Organizezi, împreună cu membrii Consiliului elevilor, un atelier de discuție pe tema: <i>Biblioteca – spațiu al cunoașterii</i> . Atelierul se va desfășura în Sala de festivități a liceului, pe data de 11 august 2026, la ora 10:00”. Vei semna anunțul.	Se va accepta textul unui anunț despre organizarea atelierului de discuție: denumirea evenimentului, timpul, locul desfășurării, nominalizarea organizatorilor, semnătura. În text se vor utiliza convenții specifice acestui tip de compunere.	1+1+1+1+1+1 1 punct pentru denumirea documentului. 1 punct pentru denumirea evenimentului. 1 punct pentru indicarea timpului desfășurării evenimentului. 1 punct pentru indicarea locului desfășurării evenimentului. 1 punct pentru nominalizarea organizatorilor. 1 punct pentru respectarea marginii și a alineatelor. 1 punct pentru semnătură.	7 puncte
12	Redactează un eseu structurat, de 1-1,5 pagini, cu tema: <i>Literatura română –</i>	Se va accepta un text care conține: - explicarea modului propriu de înțelegere a noțiunii de <i>experiență umană</i> ;	2+2+6+6+4+2+2 2 puncte pentru explicația logică (1) și coerentă (1) a noțiunii indicate.	24 de puncte

<i>univers al valorilor și al experiențelor umane, pornind de la afirmația lui Mihai Cimpoi: Cugetul nostru caută să descifreze, în frenezia cunoașterii, ceva din misterul vieții. Omul caută totuși să înțeleagă esența lumii. Și literatura îi facilitează această cale.</i>	- elucidarea raportului: <i>literatura – univers al valorilor</i>; - alegerea argumentată a două texte din literatura română, potrivite temei; - evidențierea aspectelor care conturează <u>universul valorilor și al experiențelor umane</u>, (câte 1 aspect pentru fiecare text), prin comentarea unor particularități semnificative: teme, probleme, motive, personaje, concepții, stări/sentimente ale eului liric, aspirații, viziuni, mesaj etc.; - ilustrarea adecvată a aspectelor comentate prin câte un exemplu convingător din textele selectate; - dezvoltarea motivată a unei idei din afirmația propusă; - exprimarea opiniei proprii în raport cu tema abordată.	2 puncte pentru elucidarea fundamentată a relației dintre literatură și valori. (Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru un răspuns parțial.) 6 puncte (3+3) Câte 3 puncte pentru alegerea argumentată a două texte din literatura română, potrivite temei: <i>1 punct</i> pentru indicarea corectă a titlului și a numelui autorului; <i>2 puncte</i> pentru motivarea pertinentă a alegerii textului, în deplină concordanță cu tema propusă. N.B. Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru o motivare insuficient argumentată, care nu evidențiază explicit relația dintre textul ales și tema eseului. 6 puncte (3+3) Câte 3 puncte pentru comentarea aspectelor concrete din textele selectate: <i>1 punct</i> pentru menționarea aspectului relevant; <i>2 puncte</i> pentru comentarea particularităților semnificative. N.B. Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru un comentariu parțial, evaziv. 4 puncte (2+2) Câte 2 puncte pentru ilustrarea adecvată a aspectelor comentate prin câte un exemplu convingător. N.B. Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru un exemplu incomplet sau insuficient corelat cu aspectul analizat. 2 puncte (1+1) pentru dezvoltarea motivată a unei idei din afirmația propusă: <i>1 punct</i> pentru	
--	---	---	--

			formularea explicită a unei idei din afirmație; <i>1 punct</i> pentru dezvoltarea pertinentă a ideii. 2 puncte pentru exprimarea unei opinii argumentate în raport cu tema abordată. N.B. Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru o formulare generală, fără raportate explicită la temă.	
--	--	--	---	--

REDACTARE (20 de puncte)

Nr.	Conținutul parametrului	Barem (specificații suplimentare)		Punctaj total
		Condiții de acordare a punctajului	Distribuirea punctajului	20
1.	Organizarea în scris a ideilor și respectarea limitei de întindere.	Se acordă în cazul unei lucrări structurate coerent, respectând limita de întindere.	2 Cele 2 puncte vor fi distribuite astfel: 1 punct pentru claritatea și consecutivitatea ideilor. 1 punct pentru respectarea limitei de întindere.	2 puncte
2.	Aptitudini de analiză și de interpretări critice.	Se acordă pentru dovada capacității de analiză/comentare a textului propus și a textelor alese pentru examinare.	3 Cele 3 puncte vor fi distribuite astfel: 1 punct pentru constatarea aspectelor definitorii ale sarcinilor de realizat. 1 punct pentru utilizarea de date, informații, fapte elocvente. 1 punct pentru abilitatea de a interpreta critic o anumită informație, de a face constatări și a ilustra anumite fenomene literare. Notă: Se acordă 0 puncte pentru fiecare parte nerealizată a sarcinii de lucru.	3 puncte

3.	Corectitudinea stilistică.	Se acordă 5 puncte pentru respectarea normei stilistice a limbii.	5 Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli de exprimare. • Se acordă 4 puncte, dacă au fost comise 2-3 greșeli. • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise 4-5 greșeli. • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 6-7 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 8-9 greșeli. • Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise 10 și mai multe greșeli de exprimare.	5 puncte
4.	Respectarea normelor ortografice și gramaticale.	Se acordă punctajul întreg (5 puncte), dacă numărul de greșeli ortografice sau gramaticale nu depășește 1 .	5 Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli ortografice sau gramaticale. • Se acordă 4 puncte, dacă au fost comise 2-3 greșeli. • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise 4-5 greșeli. • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 6-7 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 8-9 greșeli. • Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise 10 și mai multe greșeli ortografice și/sau gramaticale.	5 puncte
5.	Respectarea normelor de punctuație.	Se acordă punctajul întreg (5 puncte), dacă numărul de greșeli de punctuație nu depășește 1 .	5 Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli de punctuație. • Se acordă 4 puncte, dacă au fost comise 2-3 greșeli. • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise 4-5 greșeli. • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 6-7 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 8-9 greșeli. • Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise 10 și mai multe greșeli de punctuație.	5 puncte